

Predstavitev strokovnega priročnika Športni dan

Dr. Marjeta Kovač
Fakulteta za šport

Zveza društev športnih pedagogov Slovenije je v začetku tega leta izdala priročnik s preprostim naslovom Športni dan. Dobra umeščenost športnih dni v koncept dnevov dejavnosti pomeni, da je vsak osnovnošolec deležen 45 športnih dni v času svojega obveznega šolanja. Bistveno manjši obseg športnih dni je namenjen srednješolcem. Opažamo pa, da je izvedba športnih dni večkrat nedomišljena, nekatere vsebine so premalo privlačne, predvsem pa marsikdo ne najde prave ideje, da bi bil športni dan nekaj, kjer bi učenci ali dijaki rekli, da je bilo »cool«.

Avtorji se niso poglobili v konceptualna izhodišča, niti niso analizirali stanja na šolah, podrobneje pa so predstavili nekatere tematske sklope, ki se pojavljajo v osnovnošolskem in srednješolskem programu. V posamezne predstavitve so vpletli sodobne didaktične pristope, predstavili so nujnost navpične nadgradnje ciljev in vsebin, opozorili na nekatere nujno potrebne dejavnosti, ki jih mora izpeljati športni pedagog pred organizacijo športnega dne in po njem, izpostavili so posebnosti, povezane z varnostjo, predvsem pa so poskušali ponuditi čim več uporabnega gradiva.

Neja Markelj in Vojko Vučković sta predstavila medpredmetno povezovanje kot eno od izhodišč, ki bi ga morali pogosteje upoštevati učitelji v šolah. Teoretični predstavitvi sledi utemeljitev pomembnosti takšnega pristopa pri dnevih dejavnosti, nato pa še praktični primer povezave športne vzgoje z geografijo in biologijo na pohodniškem športnem dnevu za osmošolce. Opozarjata tudi na ustrezno evalvacijo športnega dne, ki nam šele lahko pove, v kolikšni meri smo bili uspešni pri doseganju različnih ciljev pouka.

Stanko in Bernarda Pinter predstavljata fair play kot nosilno temo športnega dne v tretjem, četrtem in petem razredu osnovne šole. Predstavitvi vloge fair playa v učnem načrtu za športno vzgojo sledi prikaz projektnega dela, ki je potekalo dalj časa, kot eno od organizacijskih oblik pa so vsi trije projekti vključevali tudi športni dan, na katerem so imeli učenci različne vloge. Projekta nogometna in rokometna pravljica vključujeta tudi medpredmetne povezave, refleksije učencev pa kažejo na njihove izjemno pozitivne izkušnje. Športni dan »Popusti, da boš zmagal« z nosilno temo judo pa želi opozoriti na vse bolj prisotno medvrstniško nestrpnost.

Marjan Plavčak predstavlja organizacijo atletskega peterboja. Natančna organizacijska navodila s primeri urnikov, dokumentacije in prilagojenih pravil so predstavljena posebej za 1. do 5. in 6. do 9. razred (seveda je ta del uporaben tudi za srednjo šolo). Avtor upa, da bo gradivo spodbudilo športne pedagoge k organizaciji atletskega športnega dne.

Borut Peršolja izpostavlja pomen sodelovanja planinskega društva in šole pri celovitem pristopu k gorniški dejavnosti. Posebej problematizira neustreznost normativov za velikost skupin, nepoznavanja gorske pokrajine in pretiran strah pred vremenskimi nevšečnostmi. Izjemno dobro je predstavljen program gorniških športnih dni s konkretnim primerom za vsak razred osnovne šole posebej. Poudarjeno je nadgrajevanje težavnosti, postopno vključevanje drugih vsebin, pomembnost diferenciacije ciljev in vsebine glede na sposobnosti in starost učencev. Kot primer kakovostne priprave je predstavljeno gradivo, ki ga dobijo pred izvedbo učenci, starši in planinski vodniki ter spremljevalni učitelji.

Matej Majerič, Blaž Lešnik in Marjeta Kovač predstavljajo smučarski športni dan za začetnike v prvem in drugem triletju. Bogat paleta iger in nalog bodo mogoče spodbudila učiteljice in športne pedagoge (pa tudi vzgojiteljice v vrtcu), da bodo različne igrice in naloge vključili ne le v športni dan, pač pa tudi v redne ure športne vzgoje ali v športni del programa podaljšanega bivanja na bližnjem gričku ob šoli. Ker se je v zadnjih letih spremenila tehnika smučanja, so se avtorji odločili, da predstavijo tako opis novosti v tehniki kot zelo natančno zaporedje didaktičnih korakov vse od prilagajanja na smuči do vijuganja ter obsežna didaktična priporočila za izpeljavo smučarskega športnega dne. Gradivo bo dobrodošlo tudi za vse organizatorje zimske šole v naravi.

Veslanje na športnem dnevu avtoric Nives Markun Puhan in Žive Cankar z bogatim slikovnim gradivom kar vabi k organizaciji za učence in dijake zelo zanimive dejavnosti na vodi. Opis opreme, navodila za iskanje pomoči pri izvedbi, obsežna didaktična priporočila in praktični primeri različnih športnih dni (veslanje s kajakom po reki, kolesarjenje, vožnja z rafti, veslanje na morju; povezave z biologijo, fiziko in kemijo) bodo dobrodošli za vse, ki bodo mladim ponudili te zanimive in čedalje bolj popularne vsebine.

Zadnji primer organizacije športnega dne z različnimi vsebinami, ki jih ponuja lokalno okolje v Posočju, pa kaže, da je trend preživljanja prostega časa v naravi zanimiv tudi za učence; šola tako spodbuja učence k vključitvi v prostočasne dejavnosti, ki so jim dosegljive v posameznih društvih v popoldanskem ali počitniškem času.

Priročnik bo dobrodošel za vse športne pedagoge, zaradi sofinanciranja Fundacije za šport pa je privlačna tudi njegova cena (6 EUR). Kupite ga lahko v kopirnici Pero na Fakulteti za šport.